

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nerancate nu se pri-
mesc.— Manuscrisurile nu se
retrimit.

INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele

BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Nux, Augenthaler & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt, Nocht, Anton Oppelk.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bormat, Iuliu
Leopold (VII. Erzsébet-körut).

PREȚUL INSERTIUNILOR:
o seriă garmond pe o colonă
10 bani pentru o publicare.—
Publicări mai dese după tarife
și învoială. — **RECLAME** pe
pagina 3-a o seriă 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

(Număr de Duminecă 41).

„GAZETA“ iese în fiecare zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franco, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franco.

Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-rii colectori.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe
luni 6 corone. — Un exemplar
10 bani. — Atât abonamentele
cât și insertiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 228.—Anul LXIV.

Brașov, Duminecă 14 (27) Octomvrie.

1901.

Incurcăturile reîncep.

Înainte cu 4—5 luni cercurile politice din monarhia noastră se în-
trebau cu îngrijire: ce va fi la toamnă?
Deși se îndreptase într-o cât-va sta-
rea de lucruri, ce amenința așa de
mult dualismul, deși încetase obstruc-
țiunea în parlamentul austriac și călă-
toria împăratului în Boemia adusesse
cu sine un armistițiu între Cehi și
Germani, totuși se auzea mereu es-
clamarea: vom vedea ce va mai fi
la toamnă!

Ei bine, toamna este aici și cele
două parlamente dualiste dela Viena
și Budapesta sunt erași intrunite
Dieta ungară, care a eșit din nouele
alegeri, abia astăzi s'a deschis; era
„Reichsrath“-ul a fost redeschis nu-
mai cu câte-va zile mai înainte.

În acest scurt timp lucrurile au
și luat în parlamentul din Viena o
direcțiune amenințătoare pentru pro-
blema, ce și-a pus-o guvernul Koer-
ber: de-a face să se desbată și vo-
teze încă în anul acesta bugetul
pe 1902 și de-a procedea apoi la re-
solvarea proiectelor relative la pactul
economic cu Ungaria, a căruia
urgență e asemenea mare.

Koerber a apelat la partidele
din cameră să lase toate la o parte
și să contribuie ca „Reichsrath“-ul
să-și poată împlini cât mai curând
problemele pretinse de necesitățile
statului. El le-a rugat îndeosebi să-
i ajute a scoate bugetul la liman.

Nici una dintre partide n'a dis-
și n'a arătat, că ar voi să împedece
desbaterea bugetului, dăr nici una
n'a făcut cât de puțin pentru a
grăbi acesta desbatere. Din contră,
din toate părțile s'au făcut și se fac
mereu propuneri de urgență, cari
absorb tot timpul și amână ast-fel
tot mai mult prima cetire a bud-
getului, prin care să se poată începe
desbaterea lui.

Dacă ar merge tot așa, camera
din Viena s'ar pomeni de-odată erași
apucată de vârtejul obstrucțiunii. A
fost destul și ceea-ce s'a făcut până
acuma în direcțiunea acesta pentru
a indispuce nu numai, ci a spăria
chiar pe ministru președinte Koer-
ber. Joi se vorbea în Viena serios,
că Koerber, vedând, că nu o po-
scoate la cale cu camera și că nu se
poate aștepta la o rezolvare regulată
a bugetului, s'a decis a merge la
Göyöllö, unde se află de present
Majestatea Sa, și a-și da demisiunea.

Astăzi însă s'a schimbat situa-
țiunea puțin mai în favorul guver-
nului Koerber și inițiativa la acesta
schimbare a luat-o de astă-dată con-
ferența șefilor cluburilor germane
din stânga. Acesta conferență a de-
clarat printr-o rezoluțiune, că în fața
pericolului, ca bugetul să nu poată
fi votat la timp, partidele germane,
pe cari le reprezintă, sunt gata și
hotărâte de a face tot posibilul pen-
tru-ca să se desbată bugetul la timp.

Nu se scie, ce efect a avut acesta
inițiativă asupra Cehilor, despre cari
se dice, că, deși n'au arătat inten-
țiunea de a provoca incurcătură par-
lamentare, totuși fac nouă preten-
țiuni guvernului. De altminteala se
susține acesta și despre deputații ra-
dicali germani.

Se poate ca totuși guvernul Koer-
ber să mai aibă de astă-dată no-
roc și scirea cea mai nouă spune,
că i-a și succes a-se învoi cu diferi-
tele partide, ca să-și retragă de-
ocamdată propunerile de urgență și
să facă cu puțință desbaterea bud-
getului.

Acesta însă totuși nu însem-
neză, decât a trăi din mână în gură.
Budgetul va fi votat, dăr va veni la
rând grava întrebare a pactului și a
tratatelor comerciale și nu scimprin
ce mijloce ar pute trece Koerber
așa ușor și peste pacostea acesta.

Căci cestiunea pactului, ce se trăgă-
nesce deja de atâția ani, a devenit
în adevăr o pacoste nu numai pen-
tru Austria, ci și pentru Ungaria,
care nu se poate delătura cu învoiel
trecătoare și cu apucături tactice.
Este o cestiune mare de existență
economică a întregii monarhii, ce
trebuie să se rezolveze prin tratările,
ce vor urma între Austria și Un-
garia. Firele acestei cestiuni se întind
departe spre miadă-nopțe și spre
miadă-zi și pe lângă deosebirile de
interese dintre statele dualiste, mai
este și politica generală economică,
care va apăsa greu asupra nego-
cierilor vamale între Austria și
Ungaria.

Revista politică.

Astăzi, 26 Oct. n., se deschide
noua dietă ungară. Luni membrii noiei
camere vor fi primiți de Majestatea
Sa monarhul în palatul din Buda,
cu care ocașiă se va ceti mesagiul
de tron, ér ședințele în merit ale
dieteii se vor începe săptămâna
viitoare.

Cu ziua de alaltăieri s'au în-
cheiat alegerile dietale. Cele din urmă
alegeri au fost în cercurile: Bazin,
unde a reușit un liberal, și în Stomfa,
unde a reușit candidatul partidului
poporal catolic. Resultatul definitiv
al alegerilor este următorul: 278 li-
berali, 79 kossuthiști, 11 ugroniști,
25 partidul poporal, în 13 cercuri
s'au ales deputați înafară de partide
(între cari 11 Sași), 5 deputați ai
naționalităților (4 Slovaci și 1 Sârb)
și 1 deputat democrat.

Foia guvernamentală „Budapesti
Napló“ se ocupă într'un recent ar-
ticol cu deputații slovaci. Oficiosul un-
guresc în cinismul său jidovesc ri-

valizează cu îngâmfarea celui ce se scie
stăpân într'un sat fără câni. „Nu
sunt feciori prea renumiți cei patru
deputați slovaci. Cine este Ioan Va-
lasek? Tovarășul lui Francis Vese-
lovschi. Dăr Veselovschi al cui vi-
țel este? Acesta este ortacul lui
Ioan Rujiac. Dăr despre Rujiac, cine
ce scie? Atâta, că și el la rândul
său este tovarășul lui Kollár Mar-
tin“. Natural, că în cursul articulu-
lui deputații slovaci sunt acușați, ca
de obicei, de panslavism.

Etă așa scrie un diar oficios
despre modeștii reprezentanți ai
unei naționalități, care împreună cu
celelalte naționalități nemaghiare
formeză majoritatea țării.

În ședințele din urmă ale par-
lamentului austriac s'au dat erași pe
față dușmăniile dintre Cehi și Nemți.
O foarte sgomotosă discuțiune a fost
în ședința dela 23 Oct. Deputatul
ceh Stransky a cerut cuvântul, ca
să-și motiveze propunerea referitoare
la cazul întâmplat în Littau, unde
cu ocașiunea deschiderii școlii froe-
beliane cehe, vre-o 8 mii de Ger-
mani au mers în comună și au in-
sultat populațiunea cehă. Stransky
vorbind despre cazul acesta, a învi-
nuit pe Germani cu tot felul de abu-
suri, din care cauză aceștia l'au trac-
tat cu epitete vătămătoare și s'a pro-
pus sgomot așa de mare, încât era
pe aci ca cërta să degeneze în
fapte. A intervenit însuși ministru-
președinte Koerber, care, pe baza da-
telor oficiose, a constatat, că afir-
mările lui Stransky sunt esagerate.

În ședința dela 24 Oct. a vor-
bit tot la obiectul acesta deputatul
ceh Paçak. El declară, că Stransky
a vorbit în numele Cehilor, și totuși
a fost violent atacat. Ne-am obi-
nuit, dice Paçak, ca tonul în acesta
cameră să fiă cel mai josnic posi-
bil; însă o astfel de atitudine față

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Apus.

De pe culmea unui munte
Sorele se uită blând
La căsuțele mărunte....
Și 'n văpaie tremurând
El îmbracă satu 'n vale
C'un ușor vestmânt de jale;

Ar pleca și nu se 'ndură
Ar mai sta... de n'ar fi scris
Să dea altora căldură....
Și 'nclinat peste abis
Iși așterne-a sa privire
Peste satu 'n părăsire....

Cea zărit acolo ore?...
Pe o laviță de lemn,
O copilă care mōre....
Ea cu ochii-i face semn,
El suride cât mai pōte....

Ștăpoi... nōpțe peste tōte....

Veturio.

Iubire de Patriă. *)

Patria se impune iubirei nōstre tot
așa de bine, în chip tot așa de firesc ca
și Dumnezeu care ne-o dă.

Ce trebuie să înțelegem prin acel cu-
vânt de patriă?

Are două înțelesuri: însemneză și țera
în care am primit viața, și națiunea căreia
aparținem, al cărei membru, al cărei fiu
suntem.

Iubirea patriei este deci un sentiment
instructiv, care se deșteptă în noi îndată
după iubirea de tată și de mamă, după iu-
birea celor cari ne fac să trăim, cari ne
dau un loc printre frații noștri încă din
primele zile ale existenței.

În adevăr, omul, de abia născut prinde
dragoste, de primele lucruri cari îi iubesc
ochii neexerciați, de locul unde a trăit, sub
adăpostul părintesc, unde a încercat pri-

*) Este sciut, că d-l Ión Kalinderu, membru
al Academiei Române și administratorul domeni-
ilor coronei române, a publicat un șir lung de tra-
tate foarte interesante menite a instrui poporul și
de a deștepta în el sentimentele nobile de iubire
de neam și de patriă. Unul din aceste escelente
tratate este și cel de mai sus, căruia îi dăm loc la
foiletonul de azi. — R-d.

mele jocuri, cu soți de vârsta sa, unde a
împărțit cu ei petreceri, bucurii, mici în-
tristări, unde s'a împrietenit cu ființe ase-
mănate cu dēnsul, unde a făcut, neapărat
fără a-și da seama, experiența primelor le-
gături omenesci.

Aceste naive sentimente, singurele ce
prinde copilul din cuvintele, din privirile
duioase ale tatălui și ale mamei sale, des-
voltând simțirea sa, îl pregătesc pentru
o iubire mai mare, aceea a patriei, a două
familii.

Iubirea de patrie se numesce patrio-
tism și e un sentiment nobil, încălditor su-
fletului, care ne lēgă nu numai de satul
orî de județul în care ne-am născut, ci de
tōtă națiunea din care facem parte, de tot
ținutul acela, mare, care se numesce Ro-
mânia și care are aceleași legi, aceeași
ocărnuire, aceeași Dinastiă. Acestea dăm
de înțeles când dicem că suntem Români,
adecă că ținem de țera Românească, precum
numim germani, englesi, italieni, pe cei
cari s'au născut în Germania, în Anglia,
în Italia, din nēmul care stapānesc
acele țeri.

Iubirea acesta a patriei e așa de fi-
rēscă, încât o vedem la tōte popōrele de
care a păstrat pomenēlă Istoria, în tōte

vremurile. Să începem cu anticii, cu Grecii
și cu Romanii. Istoria lor e plină de pa-
triotism, care s'a mai vețut tot așa de tare
și la alte popōre, dăr n'a putut să fie în-
trecut.

Priviți istoria Greciei la pagina ei cea
mai glorioasă: în vremea răsbōielor medice.
Am pute crede că cetim istoria unei lupte
dintre leu și țintar, din care iese învingē-
tor slabul insect. Grecia învinse atunci pe
mare și pe uscat, în patru bătălii: Mara-
ton, Micale, Salamina și Platea, pe colosul
Persic cu miliōne de ostași și-l gonii de pe
pământul său, pe care-l încălcase cu nesocotință.

Acele patru isbāndi minunate, cari au
rēmas uimitōre pentru omeni se datoresc
patriotismului. Grecia antică mai pōte să
înfațișeze admirațiunii nōstre multe alte
victorii în cari vedem patriotismul câte
unui om, învingēnd firea și înăbușind până
și iubirea de mamă.

Dintre multe alte, etă câte-va pilde,
cari au dreptul de a rămānea întipărite în
mintea omenilor.

Atenianul Cinegir, demn frate al lui
Eschile, cel mai sublim poet tragic al Gre-
ciei, apucă cu o mână la bătălia de Sala-
mina, un vas persan; dușmanii îi taie mâna,

cu reprezentantul unui popor totuși nu s'a mai pomenit. Injurături atât de murdare, și scandalisăză pe Cehi și dejosec camera. Intră în președinte, decât vră se mai suferă o pășire atât de sëlbată față c'o mare partidă. *Președintele* declară, că numai cu cele mai mari regrete pôte da espresiune părerii sale de rău asupra celor petrecute.

Clubul cehic a exprimat mulțumită lui Stransky pentru vorbirea, ce a rostit'o în afacerea dela Littau.

De sigur, că incidentele acestea vor da și mai mare indemn partidelor cehe de a-se uni și a forma așa numita *coalitiunea slavă* în contra Germanilor. Deja înainte cu câte-va zile „Politik“ din Praga adusese scirea, că în camera vieneză se face, fără de cel mai mic șgomot, *concentrarea partidelor cehe* și că se va încheia în proximele zile un pact, pe basa căruia să se formeze un club comun parlamentar cehic. Față de acțiunea această nu sunt străini nici marii proprietari conservativi, cari caută a consolida raporturile lor amicale cu partidele cehe.

Pe când se petrec acestea în și afară de parlament, din Viena sosesc scirea, că diferitele partide austriace împiedcă desbaterea budgetului cu propunerii infinite, ceea-ce face ca *situațiunea parlamentară* să devină estra-ordinar de serioasă și gravă. Astăzi ministru-președinte Koerber sosesc la Budapesta, ca să raporteze monarhului asupra situațiunei. Se afirmă chiar, că Koerber își va da *demisiunea*, decât nu-i va succeda a înlătura piedecile, ce se pun înaintea lucrării normale a camerei. În cazul acesta, monarhul va fi pus erăși în fața gravei întrebări, decât nu va fi mai bine să disolve parlamentul.

O cestiune de mare importanță politică preocupă actualmente diplomația europeană. E vorba ca *insula Creta* să se unescă cu Grecia, să se realizeze prin urmare o vechiă dorință a Greciei. Până bine de curând, Rusia a fost hotărât contra acestei uniri. Acum însă se dă ca sigură vestea, că Rusia și Cipria au aprobat în principiu alipirea Cretei la Grecia și că planul acesta s'ar fi făurit cu ocaziunea visitei, ce a făcut'o Tarul Nicolae în Franca. Se dice, că și Sultanul ar primi sub ore-cari condițiuni unirea acesta. Turcia crede, că astfel s'ar pute împiedeca o contra-lovitură în Macedonia. Tot-odată

se anunță, că Germania și Austro-Ungaria încă nu vor pune piedeci în calea realizării planului.

De însemnat e, că ași, Sâmbătă, sosesc pe neașteptate în Budapesta marele duce rusesc Mihail Nicolae-vici, unchiul Tarului, pentru a face o vizită Majestății Sale monarhului nostru. Se crede, că visita acesta ar sta în legătură cu cestiunea anec-tării Cretei la Grecia.

Nu numai din cauza Cretei, pe care e în ajun de a o pierde, ci și pentru *situațiunea în Albania și Epir* Turcia este mult îngrijată. Reaparitiia cestiunei albanese și progresele făcute de tinerii turci, au făcut pe autoritățile turcesci să ia măsurii energice chiar și în contra mohamedanilor. Numeroșe persoane au fost arestate în Konispolis sub invinuire de conspirația cu comitetul albanes și de înțelegere cu tinerii turci; acele persoane au fost puse în lanțuri și duse la Janina. Autoritățile din Avlona desfășură cea mai mare activitate, făcând mereu perchișii prin casele creștinilor și ale mohamedanilor pentru a găsi arme ascunse și scrieri oprite.

Erăși începe a-se vorbi mult prin foile mari străine despre *Rusia și China* din incidentul iscăririi convențiunei referitoare la *Mandșuria*. În puterea acestei convențiunii, toate concesiunile de căi terate și de mine sunt rezervate pentru Rusia; garnisioanele chineze vor fi instruite de către soldații roși și *Rușii vor fi ocupată Mandșuria cel puțin trei ani*. De sigur, că convenția aceasta numai favorabilă pôte fi pentru Rusia, care se face stăpână peste această provincie mare chineză de-ocamdată pe trei ani, er după expirarea acestui termen, va sci ea să întocmescă lucrurile așa, ca să nu mai ese de-acolo nici-odată.

Martii, în 22 Octomvrie, s'a deschis *sesiunea parlamentară francesă*. Pe anul viitor se vor face nouă alegeri și prin urmare actuala sesiune este cea din urmă în ciclul acesta. Nu stau bine lucrurile nici în Franca. Reprezentanții națiunei au adus nisce legi aspre în sesiunea trecută contra călugărilor și călugărețelor. Este cunoscut, că aceștia se ocupă cu învățarea copiilor, cu îngrijirea bolnavilor, cu scrierea de cărți bune creștinesci. Aceste lucruri însă nu sunt pe placul celor dela putere, cari în mare parte sunt purtați de nas de cătră jidovi și francmasoni,

cari sunt dușmanii credinței. Sesiunea actuală va fi foarte furtunosă, der și mai furtunoșe vor fi alegerile din anul viitor, căci în privința legilor aduse în potriua călugărilor nici republicanii n'au fost toți de-o părere. Pe lângă multele buclucuri, ce le-a avut Franca în cei din urmă trei-deci de ani, de când a fost bătută de Germania, un lucru bun a avut însă tot-deuna. Acest lucru a fost, că vistieria statului tot-deuna a fost plină. Acuma a început să se golască și asta, și guvernul la ce se gândesc mai întâi, ca să scape din incurcătură? Se gândesc la biserică și are de gând să propună, ca să taie din budget cheltuielile de vr'o 40 de milioane, cari sunt menite pentru plata preoților și a bisericelor. Diarul „Figaro“ nu crede să se găsescă majoritate, care să voteze această nouă măsură de prigonire în potriua bisericeii.

Mari sunt îngrijirile, ce i-au cuprins din nou pe Englesi din pricina, că nu dă Dumnezeu să se mai sfirșescă odată *războiul din Africa-de-Sud*. Dinic sosesc sciri, că situația Burilor și a ostirii lor devine din ce în ce mai bună și că în același timp Anglia e amenințată de a-luși teri un mare desastru în Africa-de-Sud. În colonia Capru înscola a prins adencă rădăcinii nu numai în sinul Olandesilor, ci și la Englesi din coloniă, cari sunt și ei la culme nemulțumiți cu administrația militară și cu despotismul introdus de Kitchener. Măsurile barbare ale lui Kitchener de a împușca, spânzura și aresta pe cei răsculați, nu au nici un efect. Burii răspund la ele cu contra-măsurii și Botha a încunosciintat pe Kitchener, că pentru fiă care Bur împușcat, va împușca și el un oficer engles prins. A mai dat Botha ordin trupelor bure să pițolească și nimicescă toate fermele englese, pe unde vor trece.

Pe ziua de alaltă-eri era să se țină în Londra un consiliu de coronă care avea să se sfātuescă asupra mijlocelor de luat pentru a-se pune capăt războiului. Consiliul însă a fost amănat. Regele a chemat la sine pe ministru-președinte *Salisbury*, pentru-ca înainte de deciziunea, ce are s'o ia cabinetul, Regele să asculte părerea primului său sfetnic.

Căderea băncii din Șopron.

În anii din urmă s'a vestit una după alta, căderea a vre-o 15 bănci provinciale ungueresci. Prin aceste

falimente băncile ungueresci au devenit proverbiale pentru reua manipulare și abuzurile, ce se comit în sinul lor, pe deuceleșăciunile de corupțiunea, ce duce în sa pă de lemn atâta lume, care amăgită de nisce câștiguri efemere în dobândi, își dă banii săi în păstrarea lor.

Catastrofa băncii din orașul Șopron (în Ungaria) cu numele: „Institut de credit hipotecar și de clădiri“, a pus vârf la toate falimentele de felul acesta, așa că lumea stă uimită, vădend giza cea înșelăciunii și falsificării, ce s'au descoperit, că le-au făcut de 20 de ani directorul acestei bănci cu complicității săi.

Până alaltăeri s'a constatat o lipsă de patru milioane corone, cari au fost furate și defraudate. În suma această se află și banii orfanilor, cari au fost dați în păstrare băncii din Șopron. Cu cât înainteză însă mai mult cercetarea, cu atât mai multe hoții se descoper și scirile de aș spun, că lipsa e mult mai mare, decât patru milioane cor. și că ea se urcă la aproape 6 milioane cor. Numai lipsa la depuneri se urcă la 3½ milioane corone. Acum se cercetază, ce s'a făcut cu atâta amar de bani. Se dice, că directorii băncii jecau la bursa, der bursa n'a putut să înghită o sumă atât de colosală. Esperții sunt de părere, că încă din anul 1881 banca din Șopron și-a pierdut întreg capitalul de acțiuni. S' pôte calcula acum, ce colosale sume a putut să înghită această bancă, decât a lucrat 20 de ani fără capital, decât a dat împrumuturi de câte 200,000 fl. și decât în acest timp, luând afară camelele cele grozave și dividendele însemnate, ce le plătea, numai pentru acoperirea dărilor i-a trebuit băncii jumătate milion de corone.

Nu-i mirare deci, că în momentul când catastrofa n'a mai putut fi înlăturată, directorul băncii Schladerer, s'a decis a-se sinucide, care plan și l'a executat. Cu privire la sinuciderea lui întâmplată cu o săptămână înainte, se istorisesc, că s'a dus la nevastă-sa și i-a descoperit, toate, mărturisind, că este un hoț și un mișel. Atunci nevastă-sa însăși a luat un revolver și i-l'a dat în mână, ca să-și facă sfirșit vieții.

Acum Schladerer s'a falsificat și mulțime de acții de ale societății de electricitate din comitatul Vaș. C'un cuvânt, acest om a săvârșit nisce înșelăciuni ne mai pomenite și atât de mari, încât nu se pôte admite, că le-a săvârșit singur, a trebuit să aibă complicități și această o va constata cer-

el apucă vasul cu cealaltă, i-o taie și pe acesta, atunci prinde vasul cu dinții și nu-i dă drumul decât la mörte. La poporul grecesc patriotismul bărbaților se comunică și surorilor lor.

O mamă dând pavăza fiului ei, i dice: „S'o aduci înapoi, seu să te aducă alții pe ea“. Alta, aflând că fiul ei murise cu armele în mână, duse: „nu mă mir, era fiul meu“. Trebuie să mai cităm și fapta acesta: O mamă întrebând pe un sclav, care se întorsese dela bătălie, cum a eșit: „Ti-au murit câteși cincii fiu“ răspunde: „Sclav ticălos“, dice, „ore îi acestea te-am întrebat?“ „Ai voștri au învins“, adăugă sclavul. Indată ea se duse la templu, ca să mulțumescă zeilor.

S'ar face cărți cu asemenea expresiuni de sentimente, care erau foarte numeroșe la Sparta, der care sunt și mai meritorii din partea femeilor.

Dela Greci să trecem la Romani, a căror istorii nu e de asemenea, decât o lungă încordare de patriotism. Cartaginezii trimit la Roma soli înșărcinați să trateze pacea și schimbul prizonierilor făcuți de ambele părți și trimite cu ei și pe Regu-

lus, un general roman prins, punându-l să jure, că, decât împăcarea nu se va face, are să se întorcă la ei, dându-i a înțelege, că viața sa va atârna de purtarea ce va avé. Eroiul Roman sfātu Senatul cu putere să nu admită o pace care o credea rea pentru țera sa. El sacrifică țerii vieții, soției, copii, și se întorce la Cartagina, unde-l așteptă supliciu. Îi tăiară pleoșele și-l ținură cu ochii la sörș și apoi îl puseră pe cruce. Acesta era oribilul sfirșit ce călăii pregăteau celui mai mare mucenic al patriotismului.

Dintre așa de numeroși eroi, ce au produs strămoșii noștri, demni de totă slăvirea noastră, acesta e cel mai mare.

Un alt erou Orațiu Cocles, la capătul unui pod opresce pe dușman să trecă, se opune singur unei armate care pornia spre Roma și când nu pôte să se mai împotrivescă, se aruncă în fluviu și se întorce în vot cătră ai săi, cari au avut astfel vremea să se întocmescă și să facă față atacului.

N'am sfirși, decât cânta să dăm o schiță chiar scurtă de multele viteji ce făptuiră Romani, cari astfel isbutiră să cucerească partea lunei câtă se cunoscea pe

atunci, pe care o civilisaseră și o făcură în mare parte latină, mai ales Galia, Spania, Dacia.

Să urmărim puțin istoria Romanilor pe malurile Dunărei, în acea Dacie unde-i Traian biruitorul neamului, care o locuia, și al Regelui ei, vitezul Decebal.

Acu Romani sfășurară de asemenea patriotismul de care au dat așa de numeroșe dovești în Italia. Fiii lor, Romani, continuatorii nămului și spiritului roman, au arătat un patriotism și mai pur, decât al strămoșilor lor, căci nu era întovărășit de setea de cuceriri care cam stăpânise pe aceia.

Nouă nu ni-se pôte face, din acest punct de vedere, nici o imputare. N'am luat armele decât pentru a apăra independența noastră, numele, limba, legea, datinile și religia noastră. Pentru apărarea acestor bunuri neprețuite, duserăm lupta mai bine de 17 secole, ne împotrivirăm pe rând tuturor popoșlor, cari ne atacară. Turcilor, Ungurilor, Polonilor, Imperiului german, Rușilor, până ce aceștia renunțară la silințele de a ne împila. N'am depus armele, decât față cu credincioșii Coranului pe când

înfricoșiau Europa și chiar atunci am tratat pe picior de egalitate cu ei și cu condițiunea lămurită, că independența noastră cu toate bunurile și privilegiile cari o însoțesc în chip indispensabil, să ne fiă păstrată și solemn asigurată.

Prin grele vremuri am trecut în șirul vécurilor și multe a suferit nămul nostru, der câte fapte frumoșe ne-au lăsat cu învătatură patriotică noștri strămoși. De abia se reînființase de un secol ca un stat de sine stătător. Țera Romănescă, și se ivesc ca un falnic stejar Marele Mircea, care în trei-deci și doi de ani de domnie numai prin puterile de iubire de domni dăte, și lui și supoșilor săi, putu să scape țera de dușmanii și s'o lase tare și temută. Mai târziu un Miron Costin, om întreg la fapte ca și la sfaturi, tot de patriotism inspirat dice: „Să nu dăm locul, că pământul acesta frământat este sângele moșilor strămoșilor noștri. „Er în vremurile, când împilarea a fost mai crudă, se găsesce pe scaunul domnesc un Grigorie Vodă Ghica, care nu-ștăpănescă mânia și durerea, când vede, că Turcul călcând dreptatea, rupe o bucată din trupul țerii și o robesce străinului. În-

Cursul pieței Brașov.

Din 26 Octomvre n. 1901.

Banota rom. Cump.	18.96	Vënd.	19.—
Argint român. Cump.	18.80	Vënd.	18.96
Napoleon'ori. Cump.	19.—	Vënd.	19.02

Galbeni Cump.	11.20	Vënd.	11.30
Ruble Rusesci Cump.	—.—	Vënd.	—.—
Mărci germane Cump.	—.—	Vënd.	—.—
Lire turcesci Cump.	—.—	Vënd.	—.—
Seris. fonc. Albina 5%	—.—	Vënd.	—.—

Nr. 14312—1901.

Vëndarea locului de Villă din Brașov, Curmătură nr. 10.

— Mai nainte locul morii lui G. Șerban. —
Pentru vëndarea numitului loc de villă, se va ține la 21 Novembre 1901 la 10 ore a. m. licitația cu oferte în localul oficiului de economiă orășenesc; acolo sunt de vëndut condițiunile de licitația, condițiunile de ofert și cele ale cumpărării, stand fie-cui la dispozițiune până în ziua de licitațiune.
Prețul strigării este 1600 corône.
Brașov, 19 Octomvrie 1901.
2-328. *Magistratul orășenesc.*

500 fl. plătesc celui ce va durere de dinți, ori îi va mirosi gura, după ce va folosi

apa de dinți

a lui Bartilla, o sticlă 70 bani. (Pentru pachetare 20 filler deosebit)
Erezii A. Bartilla (E. Winkler)
VIENA, 19/1, Sommergeasse 1.

Să se cêră pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile, unde nu se pôte căpêta, trimț 7 sticle cu 5 cor. 20 fl. franco; 16 sticle cu 9 cor. franco.

Se capêta în BRAȘOV la farmacia D-lui Victor Roth și la farmacia Ingerul pazitor, Terțu grăului Nr. 7.

Dr. Sterie N. Ciurcu

X. Petilkangasse. — Nr. 10. Viena.
Consultațiuni
cu celebritățile medicale și cu specialiști dela facultatea de medicină din Viena.

Biurul advocaților asociați.

C. Rădulescu,
fost procuror și judecător de tribunal, și
Nicolae Andrei Popovici,
doctor în drept, fost magistrat,
se angajeză a pleda înaintea tuturor instanțelor judecătorești din România, procese de ori-ce natură, eseutării de hotăriri și creațe.
Bucuresci, strada Smârdan 53.

AVIS!

La subscrisul se pot procura cu prețuri scădute și cu trimitere francată opurile următoare:
„Indreptarul practic, pentru păștorii sufletesci“ cu . . . 2 cor.
Predici funebreale, Tom. II, cu 1 „
Viața Sântilor, cu 3 „
Ritual preoțesc, cu 60 fl.
Sziget (Maramures),
Tit Bud,
Vicarul Maramuresului.
3-3. (290)

COFETARIA SPUDERCA

Aduc la cunoștința on. public, că m'am strămutat cu prăvălia din strada Orfanilor

— în Strada Hirscher nr. 3. —
(Fața în față cu Teatrul orășenesc).

Cu totă stima
TH. SPUDERCA.

Numêroșe distincțiuni!

Pentru Sesonul de tòmnnă și earnă

recomandăm On. public fabricatele nòstre renumite din lână curată în **Stofe** pentru Costume, Pardiseuri și Paltóne, Stofe de uniforme, pentru ofșteri și amplotați,

Stofe de Loden ardelenesc și Covóre fabricate trainic și moderne.

Tot-odată avem onôrea a comunica Onor. noștri mușterii, că în timpul din urmă am introdus și fabricația de

Sport-, Loden- și Uni-Stofe de Dame

dessins și colorile cele mai noue.

Recomandăm ca un fabricat solid și proporțional ieftin.

Cu totă stima

Wilhelm Scherg & Co.

fabricant de postav, Brașov.

Resturi de stofe pentru bărbați și dame se află tot-deuna cu prețuri ieftine.

Paris 1900, Medalia de aur,

JACOB L. ADLER & FRATELE

societate de bancă în comandită,

Brașov.

Capital deplin vëndat: 800.000 Corône.

societar comanditar:

Banca comercială pestană ungară în Budapesta
(Pester Ungarische Commercialbank in Budapest.)

Capital deplin vëndat: 30,000.000 C. Fonduri de rezervă: 24,000.000 Cor.

Ramuri de afaceri:

- Escompte de cambii interne și externe sub condițiunile cele mai avantațiôs
- Efecte de tofelul se cumpêră și se vënd după cursul oficios de ȓi.
- Losuri trase precum și alte hârtii de valóre sortate se escomptează foarte coulant,
- Cupóne se rescumpêri liber de ori-ce provisiune.
- Monede si sorte de bani străini se cumpêră și se vënd în tocmă după cursul oficios de ȓi.
- Chêquri și accreditive se edau pe tôte piețele europene și transocianice.
- Lombarduri pe hârtii de valóre se dau pe lângă interese corespundêtoare.
- Asigurări de losuri și acții, contra perderei în cas de sortare încă se primesc. Tarifa de premii la cerere se dă separat.
- Depuneri se primesc spre fructificare în formă de Con o-Curent seu pe termine fixe.
- Deposite de hârtii de valóre și documente spre administrare, spre păstrare și în formă închisă, se primesc pe lângă o taxă neînsemnată,
- Promese se edau pentru tôte tragerile. Tragerile se revidéză gratuit.

Tôte hârtiile de valóre, cari conform prescrișelor militare sunt admise pentru:

cauțiuni de căsătorii militare

le putem procura nòcmai după cursul eventual de ȓi.
Cu privire la convertirea (schimbarea) la hârtii de valóre, pentru cauțiuni de căsătorii militare deja esistente în alte hârtii de valóre mai sigure și mai rentabile, suntem gata a da ori-ce informațiuni, precum și a lua asupra nòstră convertirea pe lângă condițiunile cele mai avantațiôs.

15-30. (242)

MAREA BANCROTĂ!

New-York și Londra n'au lăsat necruțat nici continentul european și marea fabrică de argintăriă s'a vëndut necesitată să dăruiască între-gul ei deposit în schimbul unei rêsplate mici pentru muncă.

Eu sunt imputernicit să îndeplinesc acest mandat.

Eu trimit: prin urmare ori cui, următoarele **fl. 6.60** și adevă: obiecte pentru mi-a sumă de

6 cuțite fine de masă cu lamă veritabilă engleză;	1 lingură de argint pentru supă patent american;
6 furculițe de argint patent american dintr'o bucată;	1 lingură de argint pentru lapte patent american;
6 linguri de argint patent american;	6 cesci Victoria englezesci;
12 lingurițe de argint pentru cafea patent american;	2 candelabre de masă;
	1 strecurătoare pentru ceai;
	1 zaharniță;
	42 bucăți la un loc fl. 6.60.

Tôte cele 42 de obiecte sus amintite au costat mai înainte fl. 40 și acum se pot cumpêra pe prețul bagatel de **fl. 6.60.**

Argintul patent american este un metal alb, care își păstrează colorăa argintului 25 de ani, despre ceea-ce se garantează.

Cea mai bună dovadă, că acest inserat nu e șarlataniă, mă simt îndatorat în public, că ori-cine, căruia nu-i convine marfa îi trimit banii înapoi, nimenea însă se nu trecă cu vederea ocașiunea acêsta favorabilă, de aș procura acêsta garnitură pompôsă, care cu deosebire se potrivește pentru

Cadouri de nuntă și ocașionale! și în economia casei.

Depou numai la A. HIRSCHBERG-S

Exporthaus für amerik. Patent-Silber-waarenfabrik
WIEN, II., Rembrandtstrasse 19/V

Se trimite în provincia numai cu rambursă postală seu cu trimiterea sumei înainte. Praful de curățit aceste obiecte 10 cr.

Veritabil numai cu marca:

Estras din scrisorile de recunoștință.

Sunt foarte mulțumită cu trimiterea garniturii, și s'emi mai tritoiți încă o garnitură cu fl. 6.60. — Kolozsvar. **Baronin Bánffy.**

Cu trimiterea dintăi sunt mulțumit. Ve rog încă pentru o garnitură.

Kalocsa,

Johann Majorossy.

Sunt foarte mulțumit cu trimiterea garniturii, și s'emi mai trimiteti încă una.

Bozovics,

Sándor Keresztessy, sup.elect.

Mai de mult am fost cumpêrat în persônă o garnitură pentru o familie care a rêmas mulțumită. Vê rog a-mi trimite și mie o asemenea garnitură, și b cutii praful de curățit.

Dr. Victor Colceriu, medic practic în Magyar-Lapos.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul ă 10 fl. se vinde la librăria Nic. I. Ciurcu și la Eremias Nepoții.

Dinaintea Porții Vămiei în Brașov se află cea mai mare și veche

MENAGERIE.

!! Ultime reprezentatii !! Duminecă 3 reprezentații de adio și de beneficiu.

Aci ne mai veđut, producțiune extra ord. de vânătoare asupra Leilor selbatici în Brașov.

Debutul d-lui C. W. Kratochwil, curagiosului îmblând tor de lei, ca vânător de lei. Vânătoarea de lei se face în astfel de mod, că se dă drumul în manegial de fier la 2 grupe de 4 lei, cari nici odată n'a fost în contact unii cu alții.

500 corone plătim aceluia, care ar mai fi veđut undeva astfel de vânătoare de lei, întreprinsă a fară de d-l Kratochwil.

Prețurile locurilor pentru espositura Zoologică: Locul I. cor. 1, Locul II. bani 60, locul III. bani 40. — Militarii dela sergent în jos, gendaramii, finanții și copii sub 10 ani, plătesc jumătate.

Marele Museu de anatomie, pathologic, etnologic și Panoptic se află în șetrile din apropierea menageriei și se pot vedea totă ziua.

BANCA generală de asigurare mutuală „TRANSYLVANIA”

Fondată la anul 1868 în Sibiu. Fondată la anul 1868

Asigură în condițiunile cele mai avantajoase:

a) contra daunelor de incendii și exploziune, edificii de locuinte și de economie, magazine de mă fur, mobile, îmbrăcăminte, rufe, carē si vite de tot soiul, produse de câmp și de recoltă.

Asigurare favorabilă în paușal în condiți avantajoase,

mai departe: biserici, răzări, edificii parohiale și edificii domeniiale, stabilime te de fabrici, moși etc.

b) Pe viața omului în combinațiuni deosebit de favorabile, prin cari capitalele asigurate se pot folosi atât pentru asigurarea viitorului familiei (cas de mörte) cât și în cazul ajungerii unei etăți fixate a asiguratului. — Asemenea se pot încheia asigurări de zestre pentru copii, precum și rente viagere.

c) Asigurări de spese de înmormântare în 3 modalități diferite, pentru sume dela 50—400 corone, fără cercetare medicală. În cas de mörte sumele asigurate se solvesc imediat.

Prospecte și formulare de oferte se dau gratuit

Informațiuni se dau și oferte se primesc la

Agentura principală a băncii de asigurare „TRANSYLVANIA” în Brașov, „Strada Mihael Weiss” nr. 24. Agent principal: Heinrich Hermann. 30—52.(100)

În cele din urmă se facem concurență bazarului său marfetă de tērg ieftine am luat asupra-mi a face re lamă uneia din cele mai mari Fabrici Elvețiene de orolōge și a vinde aproape pe nimic, după cât mai ajunge următoarele orolōge de buzunar cu mecanism foarte bun.

- fl. 2 10) Un orolōgiu de nickel Ancker Remont-costă } toir c'un lanț frances suflat cu argiu.
fl. 4 20) Un orolōgiu Remontoir de argint vericostă } tabl c'un lanț american suflat cu arg.
fl. 4 70) Un orolōgiu Remontoir de argint vericostă } de Dame, c'un lanț engl. s'flat cu arg.
fl. 11.—) Un orolōgiu Remont. de aur veritabilcostă } 14 carate împreună cu casetă de atlas și cu un lanț elegant.

La fiecare orolōgiu se mai dă cadou un etui de piele și o oglindă de buzunar.

Pentru fiecare orolōgiu se dă o garanță de 3 ani.

Ceea-ce nu convine bucuras se scimbă cu altele său se înaputeza ba:ii, așa că nu- nici un risic. — Alte anu țuri de felul acesta sunt imitații. — Comande se pot face cu bani gata său prin rambursă dela

— Depositul de orolōge și juvaericeale, en gros —

E. HOZNER,

liferant al Reuniunii ampoloiaților da stat ces. reg. din Austria etc.

Karacovia, (Stradom 18, Austria)

— Catalōge ilustrate la cerere se trimite gratis. Se caută agenți.

Intinde norocului mâna! Loteria de classă reg. ung. privit. Oferă cele mai bogate șanse de câștiguri. Se începe acuma din nou. Din 100.000 Losuri 50.000 se sortează cu câștiguri în bani gata. Cel mai mare câștig în cas favorabil.

1.000.000 Corone.

1 Premiu 600.000, 1 câștig a 400.000, 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 80.000, 70.000, 2 a 60.000, 1 a 40.000 5 a 30.000, 1 a 25.000, 7 a 20.000, 3 a 15.000, 31 a 10.000, 67 a 5.000, 3 a 3.000, 432 a 2.000, 763 a 1.000, 1238 a 500, 90 a 300, 31700 a 200, 3900 a 170, 4900 a 130, 50 a 100, 3900 a 80, 2900 a 40. Adeca: 13.160.000 corone. Trei-spre-dece milioane 160 000 corone.

GLÜCKSKALENDER FÜR DAS JAHR 1901.

Table with 12 columns (Januar to Dezember) and multiple rows of numbers for the calendar.

Wann habe ich Geburtstag?

Jeder versuche sein Glück mit der an seinem Geburtstag verzeichneten Nummer. In diesem Kalender ist an jedem Tage des Jahres eine Nummer verzeichnet, welche bei umgehender Bestellung von uns bezogen werden kann, so dass Jedem die Wahl seiner Nummer freisteht. Sollte die Nummer inzwischen vergriffen sein, so senden Ihnen eine ähnliche.

Intrega întreprindere e pusă sub supravegherea statului.

Prețul original al losurilor stabilit după plan Clasa I.: Pentru o optime (1/8) fl. — 75 seu cor. 1.50; pentru un patrar (1/4) fl. 1.50 seu cor. 3.— „ „ jumătate (1/2) fl. 3.— „ „ 6.—; „ „ întreg (1) fl. 6.— „ „ 12.— Se trimet cu ramburs seu pe lângă trimiterea sumei înainte. Liste oficiōse se espedeză după tragere. Planul oficiōse gratis. Ne rugăm comande de losuri originale a se trimite direct la noi până în

5 Novembre a. c.

A. TÖRÖK & Co.

casă de bancă Budapest, cea mai mare vândare de losuri de clasă în detail din Ungaria.

Filiale a colectanților principali:

- 1) Waitznering 4. 2) Muzcumring nr. 11. 3) Elisabethring 54. Multe și forte mari câștiguri am solvit noi prea stimaților noștri clienți și anume în timp scurt reste cinci și jumătate milioane de corone.

Scrisōre de comandă de tăiat.

Domnului A. TÖRÖK & Co., Budapest.

Binevoitți a trimite Losuri originale clasa I. a Loteriei de clasă reg. ung. împreună cu planul oficial. Suma de fl. (a se lua cu ramburs, ur-) (Ce nu convine) (măză cu mandat postal.) se ștergeți).

Adresa acurată.

A. V. I. S.

Prenumeratiunile la Gazeta Transilvaniei se potă face și reînnoși și când dela 1-ma și 15 a fie-cării luni.

Domnii abonați se binevoiască a arăta în deosebi, când vicioesce expedarea se li-se facă după stilul nou.

Numeri ce se donează din nou se binevoiască a scrie adresa la nunt și se arate și posta ultima. Administrat. „Gaz. Trans.”